

به بهانه میزبانی دائمی که محقق نشد،

جشنواره موسیقی نواحی ایران، هویتش را از کرمان دارد

هدی رضوانی پور

گزارش

دی ماه امسال شانزدهمین جشنواره موسیقی نواحی ایران به میزبانی تهران و در تالار رودکی به کار خود پایان داد. جشنواره‌ای که دو سال قبل به میزبانی کرمان برگزار شده بود و در پایان آن جشنواره تصمیم بر آن شد که کرمان میزبان دائمی جشنواره موسیقی نواحی باشد. اما در حد همان تصمیم باقی ماند و سال بعد گرگان و امسال، تهران این میزبانی را پذیرا شدند. در چرایی این کار مانده‌ام. اینکه تصمیمی گرفته شده اما دامان کرمان از این میزبانی خالی مانده است.

باغ موزه وزیری و جشنواره موسیقی نواحی

انگار همین دیروز بود که در اواخر مهر ماه، نوای کرنا و نقاره قشقای در خشت خشت باغ موزه وزیری کرمان طنین انداز شد. در روزهایی که کرمان میزبان جشنواره چهاردهم موسیقی نواحی ایران بود. طنین موسیقی از در و دیوار این باغ موزه زیبای به جامانده از عهد قاجار می‌بارید. گروه‌های موسیقی مختلفی میهمان دیار کرمان شده بودند تا چهاردهمین دوره جشنواره موسیقی نواحی ایران برگزار شود. چشمانم را می‌بندم و غروب پنجشنبه ۲۹ مهرماه را تصور می‌کنم.

چه غروب زیبا اما حزن انگیز برای موسیقی نواحی بود. زیبا به دلیل برگزاری جشنواره چهاردهم موسیقی نواحی که پس از یک سال دوری در شرایط کرنا برگزار شده بود و حزن انگیز به دلیل درگذشت پروین بهمنی بانوی لالایی ایران درست دقیقی قبل از آغاز به کار جشنواره.

میزبانی فاحری بود. افتتاحیه با هنرنمایی استاد کریم‌نژاد و انعکاس موسیقی قشقای و البته با ادای احترام به روح بانوی لالایی ایران همراه

بود. کرمانی‌ها در سرمای نه چندان آزاردهنده پاییز آمده بودند تا موسیقی بشنوند و موسیقی ببینند. آنجا، معماری زیبای کرمانی و موسیقی اصیل ایرانی در تار و پود هم تنیده شده بودند تا عشق و هنر حاصل شود.

جشنواره‌ای با طعم وحدت در کثرت اقوام ایرانی

جشنواره چهاردهم با موضوع «وحدت در کثرت موسیقی اقوام ایران» کار خود را در پیش گرفت و با اجراهای گروهی و تکنوازی، هنر اصیل ایران در حوزه موسیقی را به تصویر کشید. گروه‌های مختلفی میهمان جشنواره بودند. بیش از ۱۱۰ هنرمند و عوامل اجرایی که ۷۰ گروه نوازنده را شامل می‌شد. از موسیقی قشقای بگیرد تا نوای کردی و کرمانج و بلوچ؛ دوتار و کمانچه نواختند و آوای تالشی در مقرنس‌ها و اتاق‌های ساختمان باغ موزه وزیری جا خوش کرده بود. موسیقی جنوب؛ عطر لنج و دریا را می‌پراکند و نوای بختیاری و لری، گوش را نوازش می‌داد. کرمان در روزهای پایانی مهرماه حال و هوای موسیقایی و طربناکی داشت. اتفاقی که در وانفسای کرنا می‌توانست کمی حال مردم کرمان را خوب کند.

در آیین در آن روز با محمدعلی مرآتی که ید طولایی در حوزه موسیقی با نگاه تخصصی دارد و دبیر اجرایی جشنواره چهاردهم بود گپ و گفتی داشتم. این هنرمند اجرای جشنواره را تصویری زیبا از موسیقی می‌دانست: «سعی کردیم با رعایت پروتکل‌های بهداشتی و در فضای باز این رنگین کمان موسیقایی و فرهنگی را با کمک ستاد اجرایی جشنواره در کرمان به تصویر بکشیم.»

او به تجربه‌های بیشتر امسال نسبت به سال گذشته هم اشاره کرد: «با تجربه‌ای که نسبت به سال گذشته کسب کرده بودیم توانستیم ۷۰ نوازنده را دعوت کنیم و در یک چیدمان مشخص، هر روز تعدادی اجرا را روی صحنه ببریم.» مرآتی ملاک دعوت را پدیده‌های کمتر دیده شده می‌دانست: «امسال تلاش کردیم ملاک خود را اساتید حوزه موسیقی قرار دهیم که کمتر دیده شده بودند تا در

این جشنواره حضور داشته و دیده شوند. از بزرگان زیادی دعوت کردیم و پدیده‌های خوبی را در جشنواره داشتیم. در اختتامیه هم اتفاق جالبی را پیش‌بینی می‌کردیم که محقق شد و آن هم دعوت از اساتید مختلف بود برای اجرای گروهی در کنار هم. در قسمت پایانی برنامه اختتامیه هم اجرای نی‌انبان بهرام مهربخش از خوزستان و آبادان در کنار سایر نوازندگان سازهای کوبه‌ای؛ اجرای مشترک و بی‌نظیری را رقم زد و تصویر بسیار زیبایی را خلق کرد.»

اصالت موسیقی کرمان، بی‌نظیر است

هنوز طنین دلنشین نواهایی که دو سال قبل با دست‌های هنرمندان در این باغ موزه طنین انداز شده بود در گوشم نجوا می‌کند. شبی بود پر از عطر پاییز و نوای موسیقی. در جشنواره چهاردهم گروه‌های مختلفی حضور داشتند. اجرای ترکمن‌ها به سرپرستی ابراهیم جرجانی، آواز هوره با اجرای تیمور مهرابی و هوشنگ امیران؛ موسیقی جنوبی توسط نوازندگان منطقه قلعه گنج کرمان و به سرپرستی شهرام میزبانی و... علاقمندان به موسیقی روح این هنر ارزنده را با دونلی نوازی لاغر جت بلوچ و کمانچه نوازی لری آقای شکارچی درک کردند.

در جشنواره چهاردهم رد پای بانوان نوازنده را هم می‌توانستید ببینید؛ چنانکه دوتار نوازی زهره ولی‌نژاد همگان را مسحور خود کرده بود. جشنواره چهاردهم حتی میزبان یک گروه ویژه افغانستانی از هرات به سرپرستی غلام سخی رسولی و اجرای موسیقی کردی به سرپرستی حسن یوسف‌خانی هم بود. لابلای این برنامه‌ها فرهاد نادری و عثمان زاهدی موسیقی سیاه چمانه که نمونه‌ای از موسیقی دلنشین کردی است را اجرا کردند و صدای گرم و دل‌انگیز موسیقی خوزستانی به سرپرستی مهدی سواری فضای باغ موزه وزیری را دلنشین‌تر کرده بود. وحید میری از دیگر نوازندگان هنرمندی بود که قطعه‌هایی از موسیقی مرکز و شرق مازندران را برای علاقه‌مندان به این حوزه اجرا کرد. کریم بیانی‌منش هم نماینده استان کرمان بود که